

Palads Teatret, hørings svar

Historisk

Palads Teatret et symbol på de store omvæltninger der skete i starten af 1900-tallet da man omlagde jernbanetrafikken i København. Københavns 2. banegård lå tæt ved hvor teatret ligger i dag og herfra udgik al banetrafik fra København over søerne forbi Søpavillonen. Den nuværende Københavns 3. hovedbanegård indvies i 1911, men man var fortsat nødt til at have forbindelsen over søerne for trafik mod Holte/Helsingør. Det var først i 1917 da man er færdig med at anlægge Boulevardbanen, at man kunne køre under jorden direkte nordpå. Den gamle banegård blev indrettet til "Verdens største billede teater" i 1912 og afløst af det nuværende Palads Teater som blev bygget på næsten samme sted i 1918.

Det første Palads Teater indrettet i den gamle banegårdshal med den nye Boulevardbane til venstre. Danmarks Jernbanemuseum, 1917, ukendt fotograf

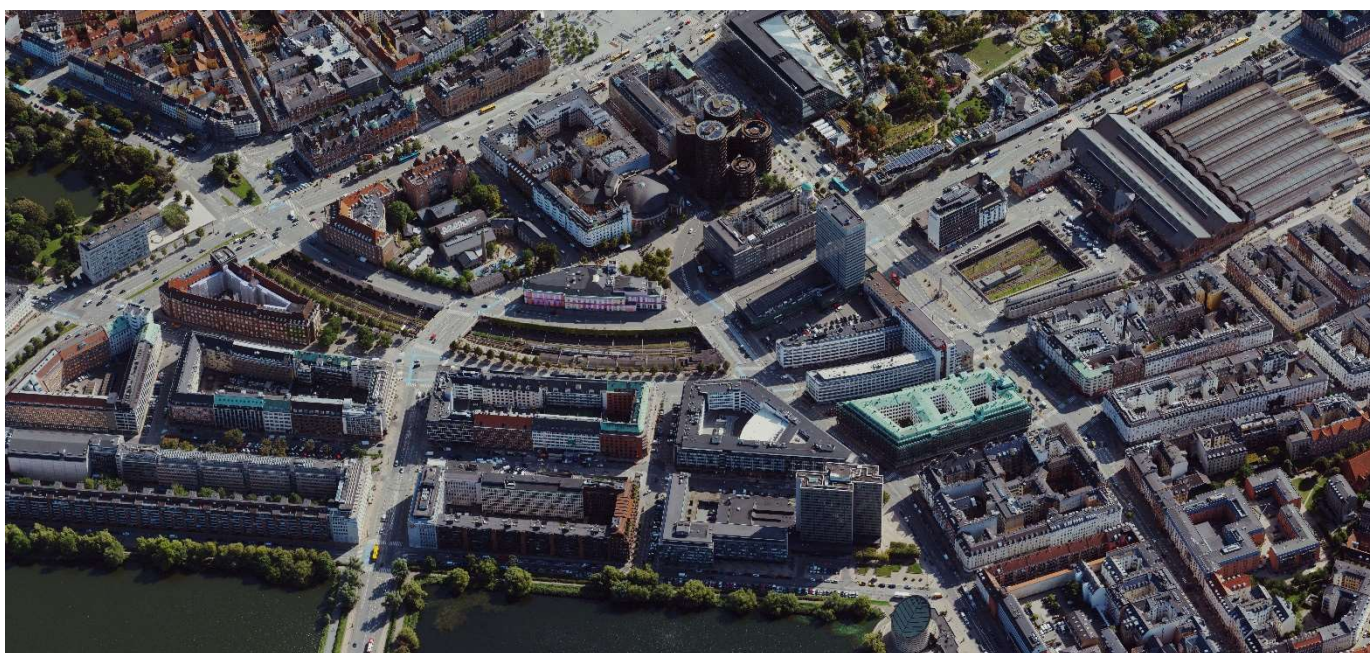
Kulturhistorisk værdi

Poul Gernes' kunstværk udgør et unikt vartegn i København hvis lige næppe findes i andre storbyer. Palads Teatret har en særlig plads i mange københavneres hjerter og det ville være en stor fejltagelse at give afkald på byens helt særlige karakter ved at bygge et højhus ovenpå.

Æstetisk

Palads Teatret ligger langs banegraven hvor banen drejer kraftigt lige før Boulevardbanen forsvinder under jorden. Denne krumning møder bygningen elegant ved mod vest at være noget bredere omkring midten, og den rejser sig som en naturlig fortsættelse af banegravsmuren. Mod øst skaber bygningen en fin plads omkring et kompliceret vejforløb.

Skraafoto.kortforsyningen.dk

Bygningen er opført med menneskelige proportioner som er så karakteristiske for København - selvom der nu desværre gøres meget for at ændre dette gennem bygning af høje, klimabelastende bygninger overalt.

Et højt kontorlandskab vil være helt ude af proportioner med den omkringliggende by, hvor kun Axel Towers og Radisson SAS Royal hotellet i dag bryder dette. På billederne kan man tydeligt se skyggevirkningen fra disse høje bygninger.

Et kommende "smart" projekt kunne måske foreslå at integrere en del af facaden i et nybyggeri som et slags alibi – en sådan løsning vil formodentlig kun føje spot til skade!

Klimabelastning

Ifølge EU, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2013:

" Buildings are responsible for around 50% of resource extraction and consumption and more than 30% of the EU's total waste generated per year. In addition, buildings are responsible for 40% of EU's energy consumption and 36% of energy-related greenhouse gas emissions."

Som det fremgår af ovenstående medfører byggeri en af de største klimabelastninger. Klimabelastningen sker dels som følge af energiforbruget medens bygninger er i brug (opvarmning, belysning, køling mm) og dels som følge af udledninger når de opføres, vedligeholdes og til slut nedrives. Dette beregnes gennem en Livscyklusanalyse (LCA). Det virker ikke til at dette aspekt er med i Københavns Kommunes strategi omkring af ville være klimaneutrale – men klimaet tager ikke hensyn til at cementen produceres i Ålborg!

Den store klimaudledning for opførelse, drift og nedrivning af bygninger er nu ved at blive implementeret i Bygningsreglementet og fra 1.1.2023, om godt et halvt år, skal der beregnes en LCA på næsten alle nybygninger. Bygninger over 1000 m² må herefter ikke udlede mere end 12 kg CO₂-ækvivalenter/m²/år - og denne grænse rykkes hurtigt ned!

Hvordan forholder Københavns Kommune sig til dette? Findes der noget estimeret af hvad et kommende nyt, højt kontorkompleks på stedet vil udlede af klimaskadelige gasser? Skal et hus på op til 40 meters højde have ekstra fundering, nu det ligger langs banegraven – med langt større klimaudledning til følge?

Absolut bæredygtighed

Da Danmark er et af de mest ressource-forbrugende lande i verdenen, vi bruger 4,3 kloder årligt, må man tænke i absolut bæredygtighed for at begrænse dette kæmpe problem.

Det kongelige Akademi og DTU har i samarbejde beregnet på bl.a. de samlede CO₂-ækvivalenter for et husmandssted på Bornholm – men desværre ikke på en bygning tilsvarende Palads Teatret! Denne undersøgelse dokumenterede at man ved en nænsom efterisolering og restaurering kommer helt ned på 3,2 kg CO₂-ækvivalenter/m²/år - og altså en langt mindre klimabelastning end hvad grænseværdien lander på i det kommende 2023 Bygningsreglement. Se <https://kglakademi.dk/Life-Cycle-Assessment>. Andre tilsvarende undersøgelser fra bl.a. Realdania peger i samme retning.

Bevaring af Palads Teatret, og dermed forhindring af bygning af et stort kontorkompleks, vil passende kunne symbolisere at København endelig tager klimaforandringer alvorligt – nemlig ved at udnytte den eksisterende bygningsmasse man har på en æstetisk og bæredygtig måde.

Venlig hilsen

Nicolai Bo Andersen

Professor MSO, Det Kongelige Akademi

Thomas Kampmann

Lektor, Det Kongelige Akademi